

MOCIÓN SOBRE O CONVENIO DE TRANSICIÓN XUSTA DAS PONTES

O Grupo Municipal do Bloque Nacionalista Galego (BNG) no Concello de San Sadurniño, ao abeiro da lexislación vixente, presenta a seguinte **MOCIÓN** para o seu debate no Pleno da corporación.

Exposición de motivos:

Segundo o goberno do Estado, os Convenios de Transición Xusta concretan os plans de acción territorial integral para as comarcas nas que a transición enerxética e ecolóxica poida poñer en dificultades ás empresas e actividades económicas dos territorios. Estes convenios asinaráanse entre o Ministerio para a Transición Ecolóxica -previo informe do Ministerio de Traballo, Migracións e Seguridade Social e do Ministerio de Industria, Turismo e Comercio- e outras Administracións públicas, en particular, entidades locais de áreas xeográficas vulnerables á transición cara a unha economía baixa en carbono, e deberán promover o acordo entre todas as administracións presentes no territorio.

Para o Ministerio, son a ferramenta para impulsar proxectos solventes de activación económica, prioritariamente industriais, que garantan a xeración de emprego de calidade nestas comarcas, fixando así poboación.

Mediante os Convenios de Transición Xusta mobilizaranse recursos económicos, e tamén observarán priorización doutras liñas de axudas existentes con puntuación adicional, ou ferramentas de política enerxética como son as poxas ou concursos dos nós de evacuación.

O resultado final deberá ser un conxunto de proxectos e actuacións para apoiar aos territorios contribuindo a manter o emprego e evitar o despoboamento.

Os concellos de Cabanas, A Capela, Cerdido, Ferrol, Mañón, Moeche, Monfero, Ortigueira, As Pontes, San Sadurniño, As Somozas, Muras, Vilalba e Xermade, forman parte do chamado Convenio de Transición Xusta das Pontes, motivado polo peche da Central Térmica e os efectos sociocénómicos negativos que produce. En termos de emprego avaliado polo propio Instituto de Transición Xusta do Ministerio de Transición Ecolóxica (novembro 2021), supón a perda de 527 empregos, dos que 193 corresponden a As Pontes e 334 a outros concellos, cifras que o estudo do Impacto Socioeconómico nas Pontes da Descarbonización Enerxética (marzo 2021), elaborado por unha equipa de investigación da Universidade da Coruña, sitúa nos 1.477, 1.178 das Pontes e 299 da zona de influencia.

O pasado 19 de agosto o BOE publicou a resolución da Dirección Xeral de Política Enerxética e Minas pola que se autoriza o peche dos catro grupos da Central Térmica que Endesa ten na Vila das Pontes, cada un deles con unha potencia neta de **350 MW**.

Este peche, solicitado formalmente pola sociedade propietaria da Central en decembro do ano 2019, e, polo tanto, coñecido desde hai case 4 anos, prodúcese nun contexto de grande incerteza en canto ao futuro da Vila e dos concellos da área de influencia, acrecentado a un grao máximo pola grande incógnita de todo o proceso da Transición Enerxética do Estado: que pasou coa capacidade de evacuación ao sistema que vai liberar **o peche dos 4 grupos** da Central, que suman aproximadamente **1.400 MW**, e que, segundo o operador do sistema (Red Eléctrica de España), é de 0 MW.

Desta maneira, o goberno do Estado está a incumprir a súa obriga, adquirida por el mesmo de xeito voluntario, e negando a posibilidade da poxa ou Concurso de Transición Xusta -parte esencial dos Convenios de Transición Xusta- no chamado nó de acceso e conexión de Transición Xusta das Pontes. Un proceso con garantías de implantación de proxectos industriais e de desenvolvemento socioeconómico alternativo para os conxunto dos concellos afectados, logo de telo cualificado, tamén por el mesmo e de xeito voluntario, como a “fortaleza” e a “oportunidade” para as comarcas afectadas.

Non chegamos a comprender a que se debe que segundo Red Eléctrica de España a capacidade deste nó sexa de 0 MW, feito que vimos denunciando a través de diferentes iniciativas, tanto no Congreso como no Parlamento, por ser unha discriminación evidente respecto do acontecido en outros casos de peches de centrais térmicas, e por ser un factor de risco moi grave para o futuro industrial e social tanto das Pontes como de toda Comarca.

Na actualidade, coa autorización do peche dos 4 grupos xa oficial, non hai escusa para que non se aclare todo o relativo ao nó de Transición Xusta das Pontes, e para que se impulse, dun xeito urxente, o Concurso de Transición Xusta, a mellor e única baza, sen dúbida ningunha, para evitar o desastre económico e social dun peche da térmica sen alternativas industriais e laborais. Lembramos, a este respecto, que o Concurso de Transición para adxudicar o nó de acceso que libera o peche da térmica de Andorra-Teruel resolveuse polo Ministerio a favor dunha oferta que significa o investimento de 1.500 millóns de euros e a previsión de crear 6.300 empregos en máis de 30 actuacións de acompañamento, unha adxudicación que ademais de ser unha resolución governativa a un proceso concorrente entre diferentes ofertas, e polo tanto fundada en criterios obxectivos, con presentación de garantías bancarias duns 220 millóns de euros, e que goza, polo tanto, dun nivel de certeza que contrasta coa situación de inseguridade que se respira nas Pontes e Comarca. Finalmente queremos poñer o foco no feito, tantas veces advertido, de que a Transición para ser Xusta debe ser real, debe realizarse dun xeito progresivo e simultáneo, solapando a redución da capacidade instalada coa posta en marcha de novos proxectos industriais para evitar un impacto socioeconómico traumático, ou a reconversión que está a ser.

Por estas razóns o Grupo Político Municipal do BNG presenta ao Pleno a seguinte proposta de acordos:

1. A Corporación en Pleno esixe ao Goberno do Estado o mantemento dos 1.400 MW de evacuación da CT de carbón das Pontes no nó de Transición Xusta As Pontes, e a convocatoria inmediata e urxente do Concurso de Transición Xusta para a adxudicación de 700 MW dos grupos 3 e 4 deste nó de transición co mesmo procedemento empregado para adxudicar o acceso ao nó da CT de Andorra-Teruel, mantendo dispoñíbeis para o sistema os dous grupos restantes até que non se garantan as condicións socioecómicas precisas para unha verdadeira transición coa execución dos proxectos alternativos de continuidade, momento no que a súa capacidade tamén será obxecto de concurso.

2. A Corporación en Pleno esixe á Xunta, en colaboración co Instituto de Transición Xusta, e coa participación dos Concellos de Cabanas, A Capela, Cerdido, Ferrol, Mañón, Moeche, Monfero, Ortigueira, As Pontes, San Sadurniño, As Somozas, Muras, Vilalba e Xermade, a creación e convocatoria, inmediata e urxente, dunha Comisión de Seguimento do Convenio de Transición Xusta das Pontes, como mecanismo de información, participación e colaboración, con reunións mensuais, para analizar e informar, con carácter previo e preceptivo, todas e cada unha das actuacións integradas no meritado Convenio, e derivadas da aplicación, entre outros, dos Fondos de Transición Xusta 2022-2027.

En San Sadurniño a 30 de novembro de 2023

A voceira do BNG

María Muíño Filgueira